

HSB – där möjligheterna bor

2016-12-15

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm
n.registrator@regeringskansliet.se
n.remiss@regeringskansliet.se

N2016/05511/ITP

REMISSYTTRANDE: TILL SISTA UTPOSTEN - POSTLAGSTIFTNINGEN I ETT DIGITALISERAT SAMHÄLLE (SOU 2016:54)

HSBs synpunkter

HSB Riksförbunds (nedan HSB) synpunkter lämnas endast avseende de delar av betänkandet som rör fastighetsboxar. I betänkandet föreslås att införa ett nytt föreskriftsbemyndigande att meddela föreskrifter om villkor för utdelning i postlagens 3 kap. § 1 samt att ett nytt stycke införs i 8 § postförordningen som ger PTS, Post- och telestyrelsen rätt att meddela sådana föreskrifter. Dessa förslag är avsedda att möjliggöra för PTS att ålägga ägare av flerbostadshus att installera fastighetsboxanläggningar på egen bekostnad.

HSB anser inte att det är rimligt att rationaliseringar hos Postnord sker genom tvingande bestämmelser som drabbar bostadsrättshavare och hyresgäster i flerbostadshus. Därmed **avstyrker** HSB ovanstående förslag.

Bakgrund

År 2005 utfärdade PTS allmänna råd om utdelning av post, som innehöll skrivelser om att postoperatören bör ta initiativ till att förmå samtliga fastighetsägare att senast i januari 2011 övergå till fastighetsboxar. Efter denna tidpunkt skulle postoperatören kunna välja att inte dela ut post i postinlägg i dörrar, utan istället hänvisa de boende att hämta ut sina försändelser på anvisade utlämningsställen. Dessa allmänna råd innebar i praktiken att fastighetsägare på egen bekostnad skulle installera och sköta fastighetsboxanläggningar. Detta ifrågasattes skarpt av företrädare för kommunala och privata fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och hyresgäster. Regeringen ansåg att de allmänna råden i denna del inte var förenliga med vad som följer av postlagen och postförordningen om hur den samhällsomfattande posttjänsten ska tillhandahållas. Och att PTS i detta fall gått längre än vad dess tillsynsuppgift enligt postlagen omfattade. Därmed uppdrog regeringen åt PTS att upphäva de allmänna råden i den del som anges ovan.

Under 2011 och 2013, efter motioner om bland annat brevbärarnas arbetsmiljö, behandlades frågan om fastighetsboxar i riksdagens trafikutskott. I betänkandet 2013/14:TU3 framgår att ett enhälligt utskott:

Utskottet betonar att frågan om fastighetsboxar i första hand är en fråga som bäst löses av berörda parter utan någon inblandning från statsmakternas sida. Vidare fastslår utskottet att det är Arbetsmiljöverkets uppgift att bevaka brevbärarnas arbetsförhållanden och att Posten som arbetsgivare är skyldig att tillämpa myndighetens föreskrifter.

Det innebär att de effektiviserings- och arbetsmiljöargument, som PTS anfört som skäl för sitt krav på införande av fastighetsboxar i de allmänna råden, har avvisats av såväl regeringen och riksdagen som företrädare för privata och kommunala fastighetsägare, bostadsrättshavare och hyresgäster.

Postlagsutredningens uppdrag

Postlagsutredningen, vars betänkande detta remissyttrande behandlar, hade i uppdrag att göra en samhällsekonomisk analys av postmarknaden och digitaliseringens effekter. Uppdraget har inte varit att se över frågan om utdelning av post i fastighetsboxar, men inom ramen för den samhällsekonomiska analysen har utredningen valt att tänja på direktivet och utan tillräcklig motivering och konsekvensutredning lämna förslag på författningsändringar inom detta område. Detta sker genom att ställa boende i flerbostadshus mot boende i glesbygd:

”Vid en samhällsekonomisk bedömning kan det övervägas på vilket sätt den totala kostnaden för den samhällsomfattande tjänsten lämpligast kan reduceras i framtiden för att tjänsten även fortsättningsvis ska vara självfinansierande. Ska boende på gles- och landsbygd få längre avstånd till postlåda eller lådsamling eller kan de i flerfamiljshus hämta sin post i entrén i stället. I den samhällsekonomiska analysen i kapitel 9 kommer utredningen fram till att svaret bör vara att det är rimligt att fastighetsboxar införs i flerfamiljshus till förmån för en bibehållen postservice i glesbygden.”

Denna samhällsekonomiska analys innefattar dock inte kostnaden för att köpa, installera och underhålla fastighetsboxanläggningar i flerbostadshus. Det är ett illa genomtänkt förslag till lösning när enskilda fastighetsägare av flerbostadshus ska åläggas kostnadsansvar för installation av fastighetsboxar, i syfte att kompensera för en bristande lönsamhet vid postutdelning i glesbygd. Glesbygdstöd, om sådant ska utges, bör finansieras av stat och kommun och inte av enskilda fastighetsägare.

HSB har inget att invända mot postboxar som sådana. Det är självklart att det ska finnas anordningar för avlämning av post, vilket det också gör. Av tradition har ägare av flerbostadshus i Sverige tillhandahållit tamburdörrar med postinlägg. Denna tradition kommer i framtiden att förändras. Vid nyproduktion installeras idag regelmässigt postboxar i fastigheternas entréer. I takt med att genomgripande ombyggnader görs av befintliga fastigheter är det naturligt att postboxar installeras när så är möjligt. Det är dock inte rimligt att en statlig myndighet tvingar bostadsrättsföreningar och andra fastighetsägare att i efterhand göra förändringar i det som har byggts enligt de regler som gällde vid tillfället, för att ekonomiskt gynna en annan verksamhet.

Till sist vill HSB påpeka hur nonchalant de boendes och fastighetsägarnas intressen har behandlats i denna fråga. Trots att det är vi som drabbas av konsekvenserna av förslaget. Tillsammans med andra företrädare för bostadsbranschen träffade vi Postlagsutredningen under

HSB - där möjligheterna bor

utredningens arbete, men de förslag till förändringar i postlagen och postförordningen som behandlas i detta remissyttrande har inte varit föremål för samråd med bostadsbranschen. Dessutom har Näringsdepartementet avstått från att remittera Postlagsutredningens betänkande till företrädare för bostadsbranschen. Det är märkligt och vi väljer ändå att lämna ett remissyttrande eftersom frågan är av stor vikt för boende i flerbostadshus, bostadsrättsföreningar och andra fastighetsägare.

Stockholm dag som ovan

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Anders Lago', written in a cursive style.

Anders Lago

Ordförande, HSB Riksförbund